

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **T. W.**, zast. Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 7, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2014, čj. OAM-266/LE-LE20-LE21-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 4. 2015, čj. 62 Az 19/2014-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 26. 8. 2014, čj. OAM-266/LE-LE20-LE21-2013, Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“), rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný neshledal pro udělení mezinárodní ochrany dostatečnými tvrzení žalobce, že ze své vlasti vycestoval z obavy před zabitím kvůli mstě ze cti ze strany rodiny jeho přítelkyně, která byla odlišného náboženského vyznání, že kvůli probíhající revoluci v zemi původu je v ní coby křesťan v ohrožení (primárně ze strany tzv. Muslimského bratrstva) a že mu hrozí trest za nenastoupení opakované vojenské služby, jakož i za nelegální opuštění země. Žalovaný předně uvedl, že současná žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 10. 10. 2013 je již druhá v pořadí, přičemž řízení o první z nich (tj. žádosti ze 7. 6. 2013) bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 8. 2013, čj. OAM-103/LE-LE05-P12-2013, zastaveno, neboť žalobce před rozhodnutím ve věci odcestoval do Norského království, kde po zadržení policií opětovně požádal o mezinárodní ochranu. Důvody, o něž žalobce svou první žádost opíral, přitom byly takřka zcela odlišné, než jaké uvedl v nyní projednávané věci (problémy se zákonem, jelikož nechtěl mít v občanském průkazu vyplněnou kolonku náboženství, neshody s náboženskou skupinou, jejímž byl členem, a obavy z policie, protože opustil zemi původu nelegálně), ačkoli mu tyto nově uváděné skutečnosti musely být v době podání první žádosti známy, neboť v mezidobí do země původu nevycestoval. Žalobcův „azylový příběh“ proto žalovaný označil za účelově vykonstruovaný, „*což je jasně patrné z jeho postupu, kdy 7. 6. 2013 podal svou první žádost o mezinárodní ochranu v ČR, dne 1. 7. 2013 mu byl povolen vstup na území a již dne 18. 7. 2013 svévolně opustil Příjímací středisko a odcestoval do Norska*“.

[2] Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) názoru žalovaného přisvědčil a žalobu proti jeho rozhodnutí rozsudkem napadeným kasační stížností zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku předně uvedl, že žalovaný v průběhu správního řízení nedostatečně zjistil skutkový stav, čímž porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, resp. že zjištěné skutečnosti při svém rozhodování náležitě nezohlednil a své závěry dostatečně neodůvodnil, „neboť je obecné známo, že v zemi mého původu, jsou kromě islámu jin[á] náboženství, byť jsou formálně státem uznan[á], pronásledovan[á] a tvrdě potlačovan[á], avšak správní orgán ani soud uvedenou skutečnost vůbec nebral v úvahu.“ Rozhodnutí žalovaného je navíc v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zakotvujícím právo na respektování soukromého a rodinného života, jakož i čl. 18 Všeobecné deklarace lidských práv garantujícím svobodu myšlení, svědomí a náboženství. Uvedených pochybení se následně dopustil i krajský soud. Ten své rozhodnutí navíc zatížil nepřezkoumatelností, neboť se nevypořádal se stěžovatelovou argumentací ve vztahu k § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť nezkoumal, zda lze Egyptskou arabskou republiku považovat za bezpečnou zemi původu, jakož i s definicí pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 tohoto zákona. K rozpornosti svých výpovědí stěžovatel uvedl, že nebyla zapříčiněna jeho vinou, nýbrž špatným výkladem tlumočnicka, jemuž stěžovatel neporozuměl.

[4] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí, odkázal na obsah svého vyjádření k žalobě, ztotožnil se závěry krajského soudu.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[7] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel výslovně neuvedl, v čem spatřuje důvody zakládající přijatelnost podané kasační stížnosti, avšak z jejího textu lze dovodit, že těmito důvody jsou nedostatečně zjištěný skutkový stav věci ve správním řízení, nesprávné posouzení otázky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu a nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě zakládala přijatelnost kasační stížnosti a současně i postačovala by k zrušení rozsudku kasační stížností napadeného. Nejvyšší správní soud i s přihlédnutím ke své dřívější judikatuře konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem rozhodne skutečnosti

pokračování

posoudil (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Absenci takto vytyčených požadavků Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu neshledal. Krajský soud naopak přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal. Krajský soud se s otázkou možného pronásledování stěžovatele (a implicitně tak i s posouzením země původu stěžovatele coby země bezpečné) podrobně vypořádal na stranách 5 až 7 odůvodnění svého rozsudku. Stejně tak se těmito otázkami zabýval ve svém rozhodnutí i žalovaný, přičemž krajský soud na jeho závěry v této souvislosti odkázal.

[10] Nejvyšší správní soud dále poznamenává, že v posuzované věci nevystala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou Nejvyššího správního soudu řešena. Stěžovatel opíral svou žádost o udělení mezinárodní ochrany především o své obavy z pronásledování z náboženských důvodů; k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, čj. 5 Azs 202/2004-59, č. 422/2005 Sb. NSS, a ze dne 2. 3. 2005, čj. 4 Azs 271/2004-58, č. 1347/2007 Sb. NSS, ze dne 18. 12. 2008, čj. 1 Azs 86/2008-101, č. 1806/2009 Sb. NSS, a ze dne 29. 5. 2014, čj. 5 Azs 2/2013-26, č. 3085/2014 Sb. NSS. Problematikou pronásledování ze strany soukromých osob se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003-51, ze dne 18. 12. 2003, čj. 6 Azs 45/2003-49, a ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008-57. K otázce nástupu vojenské služby v souvislosti s možným udělením mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004-49, a ze dne 9. 6. 2008, čj. 5 Azs 18/2008-83, č. 2406/2011 Sb. NSS. Možností udělení doplňkové ochrany z důvodu ochrany soukromého a rodinného života se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudcích ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008-71, a ze dne 25. 1. 2013, čj. 5 Azs 7/2012-28, č. 2836/2013 Sb. NSS.

[11] K otázce nedostatečně zjištěného skutkového stavu se pak Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 24. 2. 2004, čj. 6 Azs 50/2003-89, ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 16. 11. 2005, čj. 6 Azs 139/2005-90, a ze dne 26. 2. 2008, čj. 2 Azs 100/2007-64, ve kterých zdůraznil, že v řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi, přičemž za této situace je nutné při hodnocení důkazů vzít v úvahu také způsob výkonu státní moci v zemi původu, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mohou mít vliv na naplnění důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Rovněž Nejvyšší správní soud poukázal na to, že není povinností žadatele, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpověď a naopak je na žalovaném, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují. Nejvyšší správní soud přitom nesdílí názor stěžovatele, že se žalovaný, resp. krajský soud v této souvislosti dopustili jakéhokoli pochybení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, na jehož základě přehledným, srozumitelným a podrobným způsobem vyložil, proč stěžovatel podmínky pro udělení mezinárodní ochrany nesplňuje.

[12] Nelze přitom přehlédnout, že žalovaný i krajský soud označili stěžovatelova tvrzení za rozporná a nevěrohodná, přičemž Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem zcela ztotožnil. Stěžovatelovo tvrzení, že shora uvedené rozpory v jeho výpovědích byly způsobeny špatným překladem tlumočníka, považuje Nejvyšší správní soud za účelové, neboť tyto rozpory nemají charakter pouhých nepřesností, jež při překladu z cizího jazyka nepochybně mohou vzniknout, nýbrž každá ze stěžovatelových výpovědí popisuje zcela jiný azylový příběh; nadto oba pohovory byly vedeny v jazyce, který si stěžovatel sám zvolil (arabština), přičemž v kasační stížnosti

stěžovatel nikterak neupřesnil, v čem konkrétně měl být překlad tlumočnicka chybný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2009, čj. 2 Azs 91/2008-66).

[13] Pro shora uvedené Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu